

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 5ης Σεπτεμβρίου 2012*

«Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ — Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών — Άρθρο 4, σημείο 6 — Λόγος προαιρετικής μη εκτέλεσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης — Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο — Συλληφθείς υπήκοος του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος — Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης εκδοθέν προς εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας — Νομοθεσία κράτους μέλους που περιορίζει τη δυνατότητα μη εκτέλεσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μόνο στους εκζητούμενους που έχουν την ιθαγένεια του εν λόγω κράτους»

Στην υπόθεση C-42/11,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το *cour d'appel d'Amiens* (Γαλλία) με απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Ιανουαρίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης σχετικά με την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης κατά του

João Pedro Lopes Da Silva Jorge,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, Α. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, Κ. Lenaerts, J.-C. Bonichot και U. Løhmus, προέδρους τμήματος, Α. Rosas, Ε. Levits, Α. Ó Caoimh (εισηγητή), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, Α. Arabadjiev και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: R. Šeres, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 31ης Ιανουαρίου 2012,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο J. P. Lopes Da Silva Jorge, εκπροσωπούμενος από τον D. Fayein-Bourgeois, δικηγόρο,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και J.-S. Pilczer, καθώς και από την B. Beaupère-Manokha,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την J. Kemper,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Wissels και M. Bulterman,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Szpunar και M. Arciszewski, καθώς και από την B. Czech,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους W. Bogensberger και R. Troosters,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Μαρτίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190, σ. 1), καθώς και του άρθρου 18 ΣΛΕΕ.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της εκτελέσεως στη Γαλλία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2006 από το πλημμελειοδικείο της Λισσαβώνας (Πορτογαλία) κατά του Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge, Πορτογάλου υπηκόου διαμένοντος στη Γαλλία, για τον σκοπό της εκτελέσεως ποινής φυλακίσεως πέντε ετών για διακίνηση ναρκωτικών.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

- 3 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της Σύμβασης για τη μεταφορά των καταδίκων, που υπογράφηκε στις 21 Μαρτίου 1983 στο Στρασβούργο, ορίζει:

«Ο καταδικασθείς σε κράτος που είναι συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης, να μεταχθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος για να εκτίσει εκεί την ποινή που του επιβλήθηκε. Προς τούτο, ο καταδικασθείς μπορεί να δηλώσει, είτε προς το κράτος στο οποίο επιβλήθηκε η ποινή είτε προς το κράτος εκτελέσεως, ότι επιθυμεί να μεταχθεί βάσει της παρούσας σύμβασης.»

- 4 Το άρθρο 3 της σύμβασης αυτής ορίζει:

«1. Η μεταφορά πραγματοποιείται κατά τη σύμβαση μόνο βάσει των ακόλουθων όρων:

- a. ο κατάδικος πρέπει να είναι υπήκοος του κράτους εκτελέσεως·

[...]

4. Κάθε κράτος μπορεί, οποτεδήποτε, με δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να ορίσει, στο μέτρο που το αφορά, τον όρο “υπήκοος” για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης.»

Το δίκαιο της Ένωσης

Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584

- 5 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1 και 5 έως 8 της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 έχουν ως εξής:
- «1) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 και ιδίως το σημείο 35, θα πρέπει να καταργηθεί, μεταξύ των κρατών μελών, η τυπική διαδικασία έκδοσης για πρόσωπα τα οποία προσπαθούν να διαφύγουν της δικαιοσύνης αφού έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα και να προβλεφθούν ταχύτερες διαδικασίες έκδοσης των υπόπτων για αξιόποινες πράξεις.
- [...]
- 5) Ο στόχος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, συνεπάγεται την κατάργηση της έκδοσης μεταξύ κρατών μελών και την αντικατάστασή της από σύστημα παράδοσης μεταξύ δικαστικών αρχών. [...] Οι κλασικές σχέσεις συνεργασίας που ισχύουν μέχρι σήμερα μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας τόσο των προδικαστικών όσο και των οριστικών ποινικών αποφάσεων, σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.
- 6) Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο προβλέπει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης που έχει χαρακτηριστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως “ακρογωνιαίος λίθος” της δικαστικής συνεργασίας.
- 7) Δεδομένου ότι ο στόχος της αντικατάστασης του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως το οποίο έχει δημιουργηθεί επί τη βάση της ευρωπαϊκής σύμβασης εκδόσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1957 είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργώντας μονομερώς, και συνεπώς, λόγω της διάστασης και των αποτελεσμάτων της, δύναται να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, το Συμβούλιο δύναται να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα προς την αρχή της επικουρικότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 [ΕΕ] και στο άρθρο 5 [ΕΚ]. [...]
- 8) Οι αποφάσεις για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης πρέπει να υπόκεινται σε επαρκή έλεγχο, πράγμα που σημαίνει ότι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο συνελήφθη το καταζητούμενο πρόσωπο θα πρέπει να αποφασίζει σχετικά με την παράδοσή του.»
- 6 Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 ορίζει, στο άρθρο 1, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και την υποχρέωση εκτελέσεως ως εξής:
- «1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.
2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας αποφάσεως-πλαισίου.
- [...]»
- 7 Το άρθρο 3 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου απαριθμεί τρεις «[λ]όγους υποχρεωτικής μη εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης».

- 8 Το άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, το οποίο αφορά τους λόγους της προαιρετικής μη εκτέλεσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ορίζει, σε επτά σημεία, τους λόγους αυτούς. Στο σημείο 6 ορίζει τα εξής:

«Η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης:

[...]

- 6) εάν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας, στερητικών της ελευθερίας, όταν ο καταζητούμενος διαμένει στο κράτος μέλος εκτέλεσης, είναι υπήκοος ή κάτοικός του και αυτό το κράτος δεσμεύεται να εκτελέσει την ποινή ή το μέτρο ασφαλείας σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο».

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ

- 9 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 4 της αποφάσεως-πλαisiού 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 327, σ. 27), έχουν ως εξής:

«2) Στις 29 Νοεμβρίου 2000, το Συμβούλιο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Τάμπερε, ενέκρινε πρόγραμμα μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων [ΕΕ 2001, C 12, σ. 10], με το οποίο ζητούσε να εκτιμηθεί η ανάγκη σύγχρονων μηχανισμών αμοιβαίας αναγνώρισης των οριστικών καταδικαστικών αποφάσεων που προβλέπουν στέρηση της ελευθερίας (μέτρο 14) και να επεκταθεί η ισχύς της γενικής αρχής της μεταφοράς καταδίκων σε πρόσωπα που διαμένουν σε ένα από τα κράτη μέλη (μέτρο 16).

[...]

4) Όλα τα κράτη μέλη επικύρωσαν τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 21ης Μαρτίου 1983 για τη μεταφορά των καταδίκων. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, είναι δυνατή η μεταφορά καταδίκου για τη συνέχιση της έκτισης της ποινής του μόνο στο κράτος του οποίου είναι υπήκοος και μόνο με τη συγκατάθεσή του, καθώς και με τη συγκατάθεση των ενδιαφερόμενων κρατών. Το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης της 18ης Δεκεμβρίου 1997, το οποίο προβλέπει τη μεταφορά του καταδίκου υπό όρους, ακόμη και χωρίς τη συγκατάθεσή του, δεν έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη. Καμία από τις δύο πράξεις δεν επιβάλλει την κατά κανόνα υποχρέωση παραλαβής του καταδίκου με σκοπό την εκτέλεση της ποινής ή του μέτρου ασφαλείας.»

- 10 Με τίτλο «Σκοπός και πεδίο εφαρμογής», το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού ορίζει:

«Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαίσιο είναι η θέσπιση των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, αναγνωρίζει καταδικαστική απόφαση και εκτελεί την ποινή.»

- 11 Το άρθρο 17 της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού, με τίτλο «Δίκαιο που διέπει την εκτέλεση», ορίζει στην παράγραφο του 1:

«Η εκτέλεση ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης. Οι αρχές του κράτους εκτέλεσης είναι, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, αποκλειστικώς αρμόδιες να αποφασίζουν σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης και να καθορίζουν όλα τα σχετικά μέτρα, περιλαμβανομένων των λόγων της πρόωρης ή υπό όρους αποφυλάκισης.»

- 12 Το άρθρο 25 της ίδιας απόφασης-πλαίσιο, με τίτλο «Εκτέλεση ποινών βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», έχει ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της απόφασης-πλαίσιο [2002/584], οι διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο εφαρμόζονται κατ' αναλογία, στο μέτρο που συνάδουν με τις διατάξεις της ανωτέρω απόφασης-πλαίσιο, στην εκτέλεση όταν ένα κράτος μέλος αναλαμβάνει να εκτελέσει την ποινή σε περιπτώσεις του άρθρου 4 παράγραφος 6 της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ ή εάν, ενεργώντας βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ, έχει επιβάλει τον όρο ότι ο κατάδικος πρέπει να επιστρέψει στο εν λόγω κράτος μέλος προκειμένου να εκτίσει την ποινή, ούτως ώστε να αποφευχθεί η ατιμωρησία του.»

- 13 Το άρθρο 26, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαίσιο 2008/909, το οποίο, κατά τον τίτλο του, αφορά τη σχέση με άλλες συμφωνίες και διακανονισμούς, ορίζει:

«Χωρίς να θίγεται η εφαρμογή τους μεταξύ κρατών μελών και τρίτων κρατών και η μεταβατική τους εφαρμογή σύμφωνα με το άρθρο 28, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο, από τις 5 Δεκεμβρίου 2011, θα αντικαταστήσει τις αντίστοιχες διατάξεις των ακόλουθων συμβάσεων που ισχύουν στις σχέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη:

— της ευρωπαϊκής σύμβασης για τη μεταφορά καταδίκων της 21ης Μαρτίου 1983 και του πρόσθετου πρωτοκόλλου της σύμβασης αυτής της 18ης Δεκεμβρίου 1997,

[...].»

- 14 Το άρθρο 28, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαίσιο προβλέπει:

«Αιτήσεις οι οποίες παραλαμβάνονται πριν τις 5 Δεκεμβρίου 2011, εξακολουθούν να διέπονται από τις ισχύουσες νομοθετικές πράξεις για τη μεταφορά καταδίκων. Αιτήσεις που παραλαμβάνονται μετά την ημερομηνία αυτή διέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν τα κράτη μέλη δυνάμει της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.»

- 15 Το άρθρο 29, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης-πλαίσιο ορίζει:

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο έως τις 5 Δεκεμβρίου 2011.»

Το γαλλικό δίκαιο

- 16 Το άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ορίζει:

«Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης μπορεί να μην εκτελεστεί:

[...]

2° Εάν ο εκζητούμενος προς τον σκοπό της εκτέλεσης ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου στερητικού της ελευθερίας έχει γαλλική ιθαγένεια και οι αρμόδιες γαλλικές αρχές δεσμεύονται να προβούν στην εκτέλεση της ποινής ή του μέτρου ασφαλείας.

[...].»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 17 Με απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 2003, η οποία απέκτησε την ισχύ του δεδικασμένου, το πλημμελειοδικείο της Λισσαβώνας καταδίκασε τον J. P. Lopes da Silva Jorge σε φυλάκιση πέντε ετών για το αδίκημα της διακίνησης ναρκωτικών που διέπραξε το διάστημα μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου του 2002.
- 18 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2006, το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης κατά του J. P. Lopes da Silva Jorge για την εκτέλεση της εν λόγω ποινής.
- 19 Ο J. P. Lopes da Silva Jorge εγκαταστάθηκε στη συνέχεια στη Γαλλία. Στις 11 Ιουλίου 2009 συνήψε γάμο με Γαλλίδα υπήκοο με την οποία διαμένει έκτοτε στη Γαλλία. Από τις 3 Φεβρουαρίου 2008 εργάζεται στη Γαλλία σε εταιρία εγκατεστημένη στο κράτος μέλος αυτό με σύμβαση αορίστου χρόνου ως οδηγός υπεραστικών λεωφορείων.
- 20 Στις 19 Μαΐου 2010, ο J. P. Lopes da Silva Jorge παρουσιάστηκε, κατόπιν τηλεφωνικής προσκλήσεως, στις γαλλικές αστυνομικές αρχές οι οποίες προέβησαν σε εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που είχε εκδοθεί εναντίον του και του γνωστοποίησαν τα δικαιώματά του.
- 21 Στις 20 Μαΐου 2010, ο γενικός εισαγγελέας του *cour d'appel d'Amiens*, αφού εξακρίβωσε την ταυτότητα του J. P. Lopes da Silva Jorge και τον ενημέρωσε για το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης καθώς και για τα δικαιώματά του άμυνας, διέταξε την κράτησή του.
- 22 Με απόφαση της 25ης Μαΐου 2010, το *cour d'appel d'Amiens* αποφάσισε να αφήσει ελεύθερο τον J. P. Lopes da Silva Jorge και τον έθεσε υπό δικαστικό έλεγχο.
- 23 Στο πλαίσιο της διαδικασίας της κύριας δίκης σχετικά με την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ο γενικός εισαγγελέας του *cour d'appel d'Amiens* ζήτησε την παράδοση του J. P. Lopes da Silva Jorge στις πορτογαλικές αρχές διότι το εν λόγω ένταλμα σύλληψης είχε εκδοθεί από τις αρχές αυτές τηρουμένων των προϋποθέσεων του νόμου και δεν συνέτρεχε κανένας λόγος υποχρεωτικής ή προαιρετικής μη εκτελέσεως από τους προβλεπόμενους μεταξύ άλλων, στο άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ο γενικός εισαγγελέας του *cour d'appel d'Amiens*, διατυπώνοντας τη θέση του επί των συνεπειών της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 2009, C-123/08, *Wolzenburg* (Συλλογή 2009, σ. I-9621), υποστήριξε ότι ο J. P. Lopes da Silva Jorge δικαιούται να επικαλεστεί τη γαλλική νομοθεσία η οποία τάσσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η αρμόδια αρχή μπορεί να αρνηθεί να εκτελέσει ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που εκδόθηκε για την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας και να επικαλεσθεί επομένως το άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Παρατηρεί, ωστόσο, ότι ο λόγος αυτός μη εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ο οποίος προβλέπεται μόνο για τους Γάλλους υπηκόους είναι, κατά το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, προαιρετικός. Όπως έχει κρίνει το ποινικό τμήμα του *Cour de cassation* (Γαλλία) με την απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2007 (αριθ. 07-80.162, *Bull. crim.* αριθ. 39), το άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχει εφαρμογή μόνο σε Γάλλους υπηκόους και υπό την προϋπόθεση ότι οι αρμόδιες γαλλικές αρχές δεσμεύονται να προβούν οι ίδιες στην εκτέλεση της ποινής.
- 24 Αντιθέτως, ο J. P. Lopes da Silva Jorge ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και να διατάξει την έκτιση της ποινής φυλακίσεως στη Γαλλία. Συναφώς, ο J. P. Lopes da Silva Jorge προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι η παράδοσή του στις πορτογαλικές δικαστικές αρχές αντιβαίνει στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950. Επίσης, η παράδοσή του συνεπάγεται δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός του προστασίας της προσωπικής και οικογενειακής του ζωής, καθότι διαμένει στη Γαλλία με τη σύζυγό του, Γαλλίδα υπήκοο, και εργάζεται στο κράτος μέλος αυτό σε γαλλική επιχείρηση με σύμβαση αορίστου χρόνου ως οδηγός λεωφορείου. Ο J. P. Lopes da Silva Jorge υποστηρίζει επίσης,

επικαλούμενος την προπαρατεθείσα απόφαση Wolzenburg, ότι το άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περιορίζοντας την εφαρμογή του λόγου προαιρετικής μη εκτελέσεως, που προβλέπεται στο άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584, μόνο στους ημεδαπούς, συνιστά εσφαλμένη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της διατάξεως αυτής, εφόσον η εν λόγω διάταξη παρέχει και στους διαμένοντες στο κράτος μέλος εκτελέσεως τη δυνατότητα να προβάλουν τον λόγο αυτόν. Επομένως, υφίσταται διάκριση λόγω ιθαγένειας κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, στον βαθμό που η θεσπιζόμενη με αυτή την εθνική διάταξη διαφορετική μεταχείριση των ημεδαπών σε σχέση με τους υπηκόους άλλων κρατών μελών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά.

25 Με την απόφαση παραπομπής, το *cour d'appel d'Amiens* διερωτάται, συνεπώς, κατά πόσον το άρθρο 695-24 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το οποίο παρέχει μόνο στους ημεδαπούς τη δυνατότητα να επικαλεστούν τον προαιρετικό λόγο μη εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που προβλέπεται στο άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584, αντιβαίνει, λαμβανομένης υπόψη της προπαρατεθείσας αποφάσεως Wolzenburg, στην εν λόγω διάταξη της αποφάσεως-πλαίσιου και στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, το *cour d'appel d'Amiens* αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αντιβαίνει στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων του άρθρου [18 ΣΛΕΕ] εθνική νομοθετική ρύθμιση όπως αυτή του άρθρου 695-24 του γαλλικού Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία παρέχει τη δυνατότητα αρνήσεως εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εκδοθέντος προς τον σκοπό της εκτελέσεως στερητικής της ελευθερίας ποινής μόνο στην περίπτωση που το εκζητούμενο πρόσωπο έχει τη γαλλική ιθαγένεια και οι αρμόδιες γαλλικές αρχές δεσμεύονται να εκτελέσουν την εν λόγω ποινή;

2) Επαφίεται η θέσπιση εθνικών μέτρων εφαρμογής σχετικά με τον λόγο μη εκτελέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4, [σημείο] 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών ή έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, ειδικότερα δε, μπορεί κράτος μέλος να θεσπίσει νομοθετικό μέτρο συνεπαγόμενο διακρίσεις λόγω ιθαγένειας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

27 Με τα ερωτήματα αυτά, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατά βάση, να διευκρινιστεί, εάν το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 και το άρθρο 18 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι το κράτος μέλος εκτελέσεως έχει τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της μεταφοράς του εν λόγω άρθρου 4, σημείο 6, στο εθνικό δίκαιο, να αποφασίσει να περιορίσει τις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική δικαστική αρχή εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την παράδοση προσώπου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, αποκλείοντας απολύτως και αυτομάτως τους υπηκόους άλλων κρατών μελών που κατοικούν ή διαμένουν στην επικράτειά του.

28 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, όπως προκύπτει ειδικότερα από το άρθρο της 1, παράγραφοι 1 και 2, και από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 και 7, έχει ως σκοπό την αντικατάσταση του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως μεταξύ των κρατών μελών από ένα σύστημα παραδόσεως μεταξύ δικαστικών αρχών των προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα, με σκοπό την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή την άσκηση διώξεων, σύστημα το οποίο βασιζέται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως (βλ. αποφάσεις της 3ης Μαΐου 2007, C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, Συλλογή 2007, σ. I-3633, σκέψη 28· της 17ης Ιουλίου 2008, C-66/08, *Kozłowski*, Συλλογή 2008, σ. I-6041, σκέψεις 31 και 43· Wolzenburg, προπαρατεθείσα, σκέψη 56, καθώς και της 16ης Νοεμβρίου 2010, C-261/09, *Mantello*, Συλλογή 2010, σ. I-11477, σκέψη 35).

- 29 Όμως, η εν λόγω αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως συνεπάγεται, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, αυτής της αποφάσεως-πλαisiού, ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται καταρχήν να εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 1ης Δεκεμβρίου 2008, C-388/08 PPU, Leymann και Pustovarov, Συλλογή 2008, σ. I-8983, σκέψη 51· Wolzenburg, προπαρατεθείσα, σκέψη 57, καθώς και Mantello, προπαρατεθείσα, σκέψεις 36 και 37).
- 30 Μολονότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως διαπνέει την όλη οικονομία της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, εντούτοις, η αναγνώριση αυτή δεν συνεπάγεται απόλυτη υποχρέωση εκτελέσεως του εκδοθέντος εντάλματος σύλληψης. Συγκεκριμένα, το σύστημα της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού, όπως προκύπτει ιδιαίτερα από το άρθρο της 4, επαφίεται στη συνέπεια των κρατών μελών να προβλέπουν, σε ορισμένες καταστάσεις, τη δυνατότητα των αρμόδιων δικαστικών αρχών να αποφασίζουν ότι η έκτιση επιβληθείσας ποινής μπορεί να πραγματοποιηθεί στο κράτος μέλος εκτελέσεως (απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2010, C-306/09, B., Συλλογή 2010, σ. I-10341, σκέψεις 50 και 51).
- 31 Το ίδιο ισχύει, ειδικότερα, για το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, που προβλέπει ένα λόγο προαιρετικής μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης βάσει του οποίου η αρμόδια δικαστική αρχή μπορεί να αρνηθεί να εκτελέσει ένταλμα που εκδόθηκε προς εκτέλεση ποινής, όταν ο εκζητούμενος «διαμένει στο κράτος μέλος εκτέλεσης, είναι υπήκοος ή κάτοικός του» και το κράτος αυτό δεσμεύεται να εκτελέσει την ποινή σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο.
- 32 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι αυτός ο λόγος προαιρετικής μη εκτελέσεως έχει ιδίως ως σκοπό να παράσχει τη δυνατότητα στη δικαστική αρχή εκτελέσεως να μεριμνήσει ιδιαίτερα ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες κοινωνικής επανεντάξεως του εκζητουμένου μετά την έκτιση της ποινής του (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Kozłowski, σκέψη 45· Wolzenburg, σκέψεις 62 και 67, καθώς και B., σκέψη 52).
- 33 Εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι, κατά την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, τα κράτη μέλη διαθέτουν ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως. Συγκεκριμένα, το κράτος μέλος εκτελέσεως μπορεί να επιδιώξει θεμιτώς έναν τέτοιο σκοπό μόνον όσον αφορά τα πρόσωπα που απέδειξαν ορισμένο βαθμό ενσωματώσεως στην κοινωνία του εν λόγω κράτους μέλους (βλ., συναφώς, απόφαση Wolzenburg, προπαρατεθείσα, σκέψεις 61, 67 και 73).
- 34 Έτσι, γίνεται δεκτό ότι τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, μπορούν να περιορίσουν, υπό την έννοια του τεθέντος με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής ουσιώδους κανόνα, τις περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα, για το κράτος μέλος εκτελέσεως, να αρνηθεί την παράδοση προσώπου εμπόνητος στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου 4, σημείο 6, εξαρτώντας την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, όταν ο εκζητούμενος είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους ο οποίος έχει δικαίωμα διαμονής βάσει του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, από την προϋπόθεση ότι ο υπήκοος αυτός έχει διαμείνει νομίμως για ορισμένο χρονικό διάστημα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους εκτελέσεως (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Wolzenburg, σκέψεις 62 και 74).
- 35 Ωστόσο, όταν το κράτος μέλος μεταφέρει στο εθνικό του δίκαιο το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, πρέπει να λάβει υπόψη ότι το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής περιορίζεται στους «υπηκόο[υς]» του κράτους μέλους εκτελέσεως και σε εκείνους οι οποίοι, χωρίς να είναι υπήκοοί του, «κατοικούν» ή «διαμένουν» σ' αυτό (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Kozłowski, σκέψη 34).
- 36 Πάντως, οι όροι «διαμένει» και «κατοικεί» πρέπει να ερμηνεύονται ομοιόμορφα, καθώς αφορούν αυτοτελείς έννοιες του δικαίου της Ένωσης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Kozłowski, σκέψεις 41 έως 43).

- 37 Αφενός, μολονότι τα κράτη μέλη διαθέτουν, όπως προκύπτει από τη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως, ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως κατά τη μεταφορά του άρθρου 4, σκέψη 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 στο εσωτερικό τους δίκαιο, ωστόσο δεν επιτρέπεται να προσδίδουν στους όρους αυτούς περιεχόμενο ευρύτερο από αυτό που προκύπτει από την ομοίμορφη ερμηνεία της διατάξεως αυτής στο σύνολο των κρατών μελών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Kozłowski, σκέψη 43).
- 38 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο όρος «διαμένει» δεν μπορεί να ερμηνευθεί ευρέως, διότι έτσι η αρμόδια δικαστική αρχή θα μπορούσε να αρνηθεί την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης απλώς και μόνον επειδή ο εκζητούμενος βρίσκεται προσωρινά στο κράτος μέλος εκτελέσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Kozłowski, σκέψη 36).
- 39 Αφετέρου, τα κράτη μέλη, μεταφέροντας στην εσωτερική νομοθεσία το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, υποχρεούνται να τηρούν το άρθρο 18 ΣΛΕΕ.
- 40 Πάντως, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκει ιδίως το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, όπως αυτός εκτέθηκε στη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, δηλαδή την αύξηση των πιθανοτήτων κοινωνικής επανεντάξεως του καταδικασθέντος σε άλλο κράτος μέλος σε ποινή στερητική της ελευθερίας, οι υπήκοοι του κράτους μέλους εκτελέσεως και οι υπήκοοι άλλων κρατών μελών οι οποίοι διαμένουν ή κατοικούν στο κράτος μέλος εκτελέσεως και έχουν ενταχθεί κοινωνικά στο κράτος αυτό δεν πρέπει κατ' αρχήν να αντιμετωπίζονται διαφορετικά (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Wolzenburg, σκέψη 68).
- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι εκζητούμενος ο οποίος, χωρίς να είναι υπήκοος του κράτους μέλους εκτελέσεως, κατοικεί ή διαμένει εκεί επί ορισμένο διάστημα δεν είναι σε καμία περίπτωση δυνατόν να έχει δημιουργήσει με το κράτος αυτό δεσμούς που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την επίκληση του συγκεκριμένου λόγου προαιρετικής μη εκτελέσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Kozłowski, σκέψη 37).
- 42 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά κράτος μέλος που έχει μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 θεσιίζοντας ειδικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, ότι, όπως η προϋπόθεση ιθαγένειας για τους δικούς του υπηκόους, η προϋπόθεση αδιάλειπτης διαμονής πέντε ετών για τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών μπορεί να θεωρηθεί ως δυνάμενη να διασφαλίσει ότι ο εκζητούμενος είναι αρκούντως ενταγμένος στο κράτος μέλος εκτελέσεως (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Wolzenburg, σκέψη 68).
- 43 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, όταν ένα κράτος μέλος έχει μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, χωρίς ωστόσο να θεσιίσει ειδικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, απόκειται στη δικαστική αρχή εκτελέσεως, προκειμένου να διαπιστώσει αν σε μια συγκεκριμένη περίπτωση υφίστανται μεταξύ του εκζητουμένου και του κράτους μέλους εκτελέσεως δεσμοί που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το πρόσωπο αυτό διαμένει ή κατοικεί στο εν λόγω κράτος κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού, να προβεί σε συνολική εκτίμηση διαφόρων αντικειμενικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την περίπτωση του προσώπου αυτού, στα οποία καταλέγονται, μεταξύ άλλων, η διάρκεια, η φύση και οι συνθήκες παραμονής του εκζητουμένου, καθώς και οι οικογενειακοί και οικονομικοί δεσμοί του (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Kozłowski, σκέψεις 48 και 49, καθώς και Wolzenburg, σκέψη 76).
- 44 Η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει ωστόσο, προκειμένου να δικαιολογήσει τη διαφορετική μεταχείριση των Γάλλων υπηκόων σε σχέση με τους υπηκόους άλλων κρατών μελών, ότι η απόφαση-πλαisiού 2002/584 δεν προβλέπει κανένα μηχανισμό που να παρέχει τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να εκτελέσει ποινή που επιβλήθηκε σε άλλο κράτος μέλος, δεδομένου ότι το άρθρο 4, σημείο 6, της

αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 παραπέμπει συναφώς στη νομοθεσία των κρατών μελών, εφόσον εξαρτά την εφαρμογή του λόγου μη εκτελέσεως που προβλέπεται στη διάταξη αυτή από τη δέσμευση του κράτους μέλους εκτελέσεως να εκτελέσει την ποινή αυτή «σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο».

- 45 Πάντως, η Γαλλική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι, βάσει της ισχύουσας εσωτερικής της νομοθεσίας, μπορεί να δεσμευθεί να εκτελέσει την ποινή καταδικασθέντος μόνον εάν αυτός είναι Γάλλος υπήκοος. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη, η Γαλλική Δημοκρατία δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη διεθνή ισχύ των ποινικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 28 Μαΐου 1970, ή στη Σύμβαση μεταξύ των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εκτέλεση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων, της 13ης Νοεμβρίου 1991. Αντιθέτως, όπως όλα τα άλλα κράτη μέλη, η Γαλλική Δημοκρατία έχει επικυρώσει τη Σύμβαση για τη μεταφορά των καταδίκων, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 21 Μαρτίου 1983, της οποίας το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', προβλέπει ότι η μεταφορά καταδίκου για τη συνέχιση της έκτισης της ποινής του είναι δυνατή μόνο στο κράτος του οποίου είναι υπήκοος.
- 46 Η Γαλλική Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι αυτός ακριβώς είναι ο λόγος για τον οποίο ο νομοθέτης της Ένωσης εξέδωσε την απόφαση-πλαίσιο 2008/909, η οποία αποσκοπεί, ιδίως, στην επέκταση της αρχής της μεταφοράς των καταδίκων και σε όσους διαμένουν σε ένα κράτος μέλος. Η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο έχει εφαρμογή, βάσει του άρθρου της 25, στην εκτέλεση καταδικών στην περίπτωση που το κράτος μέλος δεσμεύεται να εκτελέσει την καταδίκη κατά το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584. Ωστόσο, κατά το άρθρο 29 της αποφάσεως-πλαίσιου 2008/909, τα κράτη μέλη πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή τις διατάξεις της έως τις 5 Δεκεμβρίου 2011. Εξάλλου, το άρθρο 28, παράγραφος 1, της ίδιας αποφάσεως-πλαίσιου προβλέπει ότι οι αιτήσεις που παραλαμβάνονται πριν τις 5 Δεκεμβρίου 2011 εξακολουθούν να διέπονται από τις ισχύουσες νομοθετικές πράξεις για τη μεταφορά καταδίκων.
- 47 Ωστόσο, όπως επισήμανε η Γαλλική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση απαντώντας σε ερώτηση του Δικαστηρίου και όπως επίσης προέβλεπε η Γερμανική και η Ολλανδική Κυβέρνηση, μολονότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της εν λόγω Σύμβασης για τη μεταφορά των καταδίκων επιτρέπει στα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση αυτή να περιορίσουν μόνο στους υπηκόους τους τη δυνατότητα εκτελέσεως στο έδαφός τους ποινής που επιβλήθηκε σε άλλο κράτος, ωστόσο ούτε η σύμβαση αυτή ούτε κανένας άλλος κανόνας του διεθνούς δικαίου υποχρεώνει τα εν λόγω κράτη να προβλέψουν έναν τέτοιο κανόνα.
- 48 Έτσι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέφερε, χωρίς να αντικρουσθεί επ' αυτού, ότι, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 4, της εν λόγω σύμβασης, κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί, οποτεδήποτε, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να ορίσει, στο μέτρο που το αφορά, τον όρο «υπήκοος», για τους σκοπούς της εν λόγω σύμβασης, περιλαμβάνοντας σ' αυτόν ορισμένες κατηγορίες προσώπων που κατοικούν ή διαμένουν στο έδαφος του κράτους αυτού χωρίς να είναι υπήκοοί του. Ορισμένα από τα συμβαλλόμενα μέρη υπέβαλαν πράγματι τέτοιες δηλώσεις, όπως, ιδίως, το Βασίλειο της Δανίας, η Ιρλανδία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.
- 49 Επομένως, η υποτιθέμενη αδυναμία εκτελέσεως εντός του κράτους μέλους εκτελέσεως ποινής στερητικής της ελευθερίας, η οποία επιβλήθηκε σε ένα κράτος μέλος κατά υπηκόου άλλου κράτους μέλους, δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ του υπηκόου αυτού και ενός Γάλλου υπηκόου την οφειλόμενη στον περιορισμό του λόγου προαιρετικής μη εκτελέσεως του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 μόνο στους ημεδαπούς.
- 50 Συνεπώς, εάν τα κράτη μέλη μεταφέρουν στην εσωτερική νομοθεσία τους το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584, δεν μπορούν, καθόσον άλλως θα θιγόταν η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω εθνικότητας, να περιορίσουν τον λόγο μη εκτελέσεως μόνο στους ημεδαπούς,

αποκλείοντας απολύτως και αυτομάτως τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών που κατοικούν ή διαμένουν στο κράτος μέλος εκτελέσεως, ανεξαρτήτως των σχέσεων που τους συνδέουν με το εν λόγω κράτος μέλος.

- 51 Η διαπίστωση αυτή δεν συνεπάγεται ότι το κράτος μέλος αυτό πρέπει κατ' ανάγκη να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε κατά προσώπου που κατοικεί ή διαμένει στο εν λόγω κράτος, αλλά, εφόσον υφίσταται ένας βαθμός ενσωμάτωσης στην κοινωνία του εν λόγω κράτους μέλους ανάλογος με των ημεδαπών, η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να εκτιμήσει αν υπάρχει έννομο συμφέρον που δικαιολογεί την εκτέλεση της επιβληθείσας στο κράτος μέλος έκδοσης ποινής στο έδαφος του κράτους μέλους εκτελέσεως.
- 52 Επομένως, μολονότι ένα κράτος μέλος μπορεί, στο πλαίσιο της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584, να αποφασίσει να περιορίσει τις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική δικαστική αρχή εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την παράδοση προσώπου εμπύπτοντος στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, ενισχύοντας έτσι το σύστημα παραδόσεως που θεσπίζει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως (προπαρατεθείσα απόφαση *Wolzenburg*, σκέψεις 58 και 59), ωστόσο δεν μπορεί να αποκλείσει απολύτως και αυτομάτως από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής τους υπηκόους άλλων κρατών μελών που κατοικούν ή διαμένουν στο έδαφός του, μη λαμβάνοντας υπόψη τις σχέσεις που τους συνδέουν με το εν λόγω κράτος μέλος.
- 53 Κατά τη νομολογία, μολονότι οι αποφάσεις-πλαίσια δεν μπορούν, κατά το άρθρο 34, παράγραφος 2, στοιχείο β', ΕΕ, να παράγουν άμεσο αποτέλεσμα, εντούτοις, ο δεσμευτικός χαρακτήρας τους συνεπάγεται ότι οι εθνικές αρχές, και ιδίως τα εθνικά δικαστήρια, υπέχουν την υποχρέωση σύμφωνης ερμηνείας του εθνικού δικαίου (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2005, C-105/03, *Rupino*, Συλλογή 2005, σ. I-5285, σκέψεις 33 και 34).
- 54 Επομένως, εφαρμόζοντας το εθνικό δίκαιο, τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να το ερμηνεύουν κατά το μέτρο του δυνατού με γνώμονα το γράμμα και τον σκοπό της αποφάσεως-πλαίσιου, προκειμένου να επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με την εν λόγω απόφαση-πλαίσιο. Η υποχρέωση αυτή της σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας του εθνικού δικαίου είναι συμφυής προς το σύστημα της Συνθήκης ΛΕΕ, καθόσον παρέχει στα εθνικά δικαστήρια τη δυνατότητα να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους, την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης οσάκις αποφαινόμενοι επί των διαφορών των οποίων έχουν επιληφθεί (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 2004, C-397/01 έως C-403/01, *Pfeiffer* κ.λπ., Συλλογή 2004, σ. I-8835, σκέψεις 113 και 114, καθώς και της 24ης Ιανουαρίου 2012, C-282/10, *Dominguez*, σκέψη 24).
- 55 Βεβαίως, η υποχρέωση αυτή της σύμφωνης ερμηνείας του εθνικού δικαίου υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η υποχρέωση του εθνικού δικαστηρίου να λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο αποφάσεως-πλαίσιου κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του εσωτερικού δικαίου οριοθετείται από τις γενικές αρχές του δικαίου και δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για να θεμελιώσει ερμηνεία του εθνικού δικαίου *contra legem* (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις *Rupino*, σκέψη 47, και *Dominguez*, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 56 Ωστόσο, γεγονός παραμένει ότι η αρχή της σύμφωνης ερμηνείας επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια να πράττουν ό,τι είναι δυνατό εντός των ορίων της δικαιοδοσίας τους, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, προκειμένου να διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα της οικείας αποφάσεως-πλαίσιου και να καταλήγουν σε λύση σύμφωνη προς τον σκοπό που επιδιώκει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση *Dominguez*, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 57 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο οφείλει προς τούτο να λάβει υπόψη όχι μόνο τις διατάξεις για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, αλλά και τις αρχές και τις διατάξεις της εσωτερικής έννομης τάξης που καθορίζουν ποιες συνέπειες μπορεί να συναγάγει ο δικαστής από την ύπαρξη διάκρισης απαγορευόμενης από το εθνικό δίκαιο, και ιδίως τις αρχές και τις διατάξεις εκείνες που παρέχουν τη δυνατότητα στον εν λόγω δικαστή να λάβει μέτρα προς προσωρινή άρση των διακρίσεων αυτών μέχρις ότου ο νομοθέτης λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την εξάλειψή τους.
- 58 Εφόσον είναι δυνατή μια τέτοια εφαρμογή του εθνικού δικαίου, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εξετάσει κατά πόσον, στην υπόθεση της κύριας δίκης, υφίστανται μεταξύ του εκζητούμενου και του κράτους μέλους εκτελέσεως, βάσει συνολικής εκτιμήσεως των αντικειμενικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την κατάσταση του προσώπου αυτού, επαρκή συνδυαστικά στοιχεία, ιδίως οικογενειακής φύσεως, ικανά να αποδείξουν την ενσωμάτωσή του στην κοινωνία του εν λόγω κράτους, με συνέπεια να βρίσκεται πράγματι σε κατάσταση παρόμοια με την κατάσταση ημεδαπού.
- 59 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 και το άρθρο 18 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι, μολονότι ένα κράτος μέλος μπορεί, στο πλαίσιο της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, να αποφασίσει να περιορίσει τις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική δικαστική αρχή εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την παράδοση προσώπου εμπόνητος στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, εντούτοις δεν μπορεί να αποκλείσει απολύτως και αυτομάτως από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής τους υπηκόους άλλων κρατών μελών που κατοικούν ή διαμένουν στο έδαφός του, μη λαμβάνοντας υπόψη τις σχέσεις που τους συνδέουν με το εν λόγω κράτος μέλος.
- 60 Το αιτούν δικαστήριο οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, να ερμηνεύει το εθνικό δίκαιο με γνώμονα, κατά το μέτρο του δυνατού, το γράμμα και τον σκοπό της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητα της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 61 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόνητος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Το άρθρο 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, και το άρθρο 18 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι, μολονότι ένα κράτος μέλος μπορεί, στο πλαίσιο της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 4, σημείο 6, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, να αποφασίσει να περιορίσει τις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική δικαστική αρχή εκτελέσεως έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την παράδοση προσώπου εμπόνητος στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, εντούτοις δεν μπορεί να αποκλείσει απολύτως και αυτομάτως από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής τους υπηκόους άλλων κρατών μελών που κατοικούν ή διαμένουν στο έδαφός του, μη λαμβάνοντας υπόψη τις σχέσεις που τους συνδέουν με το εν λόγω κράτος μέλος.

Το αιτούν δικαστήριο υποχρεούται, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, να ερμηνεύει το εθνικό δίκαιο με γνώμονα, κατά το μέτρο του δυνατού, το γράμμα και τον σκοπό της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητα της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού.

(υπογραφές)